

Nr 45.

Ankom till Riksdagens kansli den 4 april 1913 kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen
angående ökning av förslagsanslaget till lappmarks eckle-
siastikverk.*

(2:a Avd.).

I den till Riksdagen den 14 januari 1913 avlåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 185 under åttonde huvudtiteln föreslagit Riksdagen att i avbidan på proposition angående höjning av det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk för ändamålet beräkna en ökning av sagda anslag från nuvarande beloppet, 100,000 kronor, till 120,000 kronor eller med 20,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en den 21 sistlidne februari till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 97, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att, i stället för det nu å ordinarie stat under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget å 100,000 kronor till lappmarks ecklesiastikverk, å samma stat uppföra

dels ett förslagsanslag till lappmarks ecklesiastikverk, kyrkliga ändamål, å 40,000 kronor,

dels ock ett förslagsanslag till lappmarks ecklesiastikverk, folkbildningsändamål, å 80,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

*Utskottets
yttrande.*

För närvarande är i riksstaten uppfört ett förslagsanslag till lappmarks ecklesiastikverk å 100,000 kronor. Då anslaget under de senare åren utvisat brist, för åren 1907—1911 uppgående till i medeltal 10,536 kronor 83 öre, har anslaget af denna anledning ansetts böra höjas med 10,000 kronor, varjämte, för genomförande av en omorganisation av undervisningsväsendet för lapparne, ytterligare förhöjning i anslaget med 10,000 kronor skulle vara erforderlig. Det sålunda äskade beloppet, 120,000 kronor, har man ansett med hänsyn till de två olika ändamål, som det nuvarande anslaget skall tillgodose, böra uppdelas i två anslag, ett för kyrkliga ändamål och ett för folkbildningsändamål.

Ovanberörda omorganisationsförslag går huvudsakligen ut på att genom borttagande av de nuvarande lappfolkskolorna samt meddelande i stället av undervisning, dels i lapphemmen av lärare, som följa lapparne under deras vandringar och dela deras levnadssätt (s. k. vandrande nomadskola), dels ock i en kort fortsättningskurs i s. k. fast nomadskola motarbeta de olägenheter i avseende å lappungdomens lust och förmåga att efter slutad skolgång återgå till nomadlivet, som det nuvarande mångåriga vistandet i lappfolkskolorna visat sig medföra. Denna plan har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet har emellertid härvid velat uttryckligen framhålla, såsom jämväl av departementschefen betonas, att den nya organisationen endast bör betraktas såsom ett försök och sålunda icke såsom en under alla omständigheter slutgiltig lösning av frågan om det lämpligaste sättet för undervisningens ordnande bland den nomadiserande lappbefolkningen.

Övriga för den nya organisationens genomförande erforderliga eller i sammanhang därmed stående bestämmelser, i den mån desamma finnas av departementschefen i statsrådsprotokollet omförmälda, hava av utskottet underkastats granskning, vilken emellertid icke givit utskottet anledning till någon erinran.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i stället för det nu å ordinarie stat under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget å 100,000 kronor till lappmarks ecklesiastikverk, å samma stat uppföra

a) ett förslagsanslag till lappmarks ecklesiastikverk, kyrkliga ändamål, å 40,000 kronor,

b) ett förslagsanslag till lappmarks ecklesiastikverk,
folkbildningsändamål, å 80,000 kronor.

Stockholm den 4 april 1913.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från Första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *S. H. Kvarnzelius*,
O. Jonsson, friherre *J. T. Gripenstedt*, *A. N. Hahn*, greve *P. O. L. Klingspor*,
A. C. Lindblad, *C. G. Ekman*, *F. Berglund*, *G. M. H. Ekelund*, *H. H. K. Ericson*
och greve *C. B. Hamilton* samt
från Andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *H. Andersson*, *F. W. Thorsson*,
P. Olsson, *C. Persson*, *K. Starbäck*, *K. V. Rydén*, *N. E. Lindberg*, *J. Ström*, *G. Od-*
qvist, *E. A. Nilson* och *H. Lemke*.

Reservation:

av hr *C. Persson*.
